

Nr. 44.

Hind 15 senti.

EESTI SPORDILEHT

Õpetajate Ühendatud Õppeasutus
№

KEHAKULTUURI SIHTKAPITALI VALITSUSE * EESTI SPORDI KESKLIIDU
* JA * ÜLERIIKLISE VÕIMLEMISÕPETAJATE SELTSI HÄALEKANDJA *

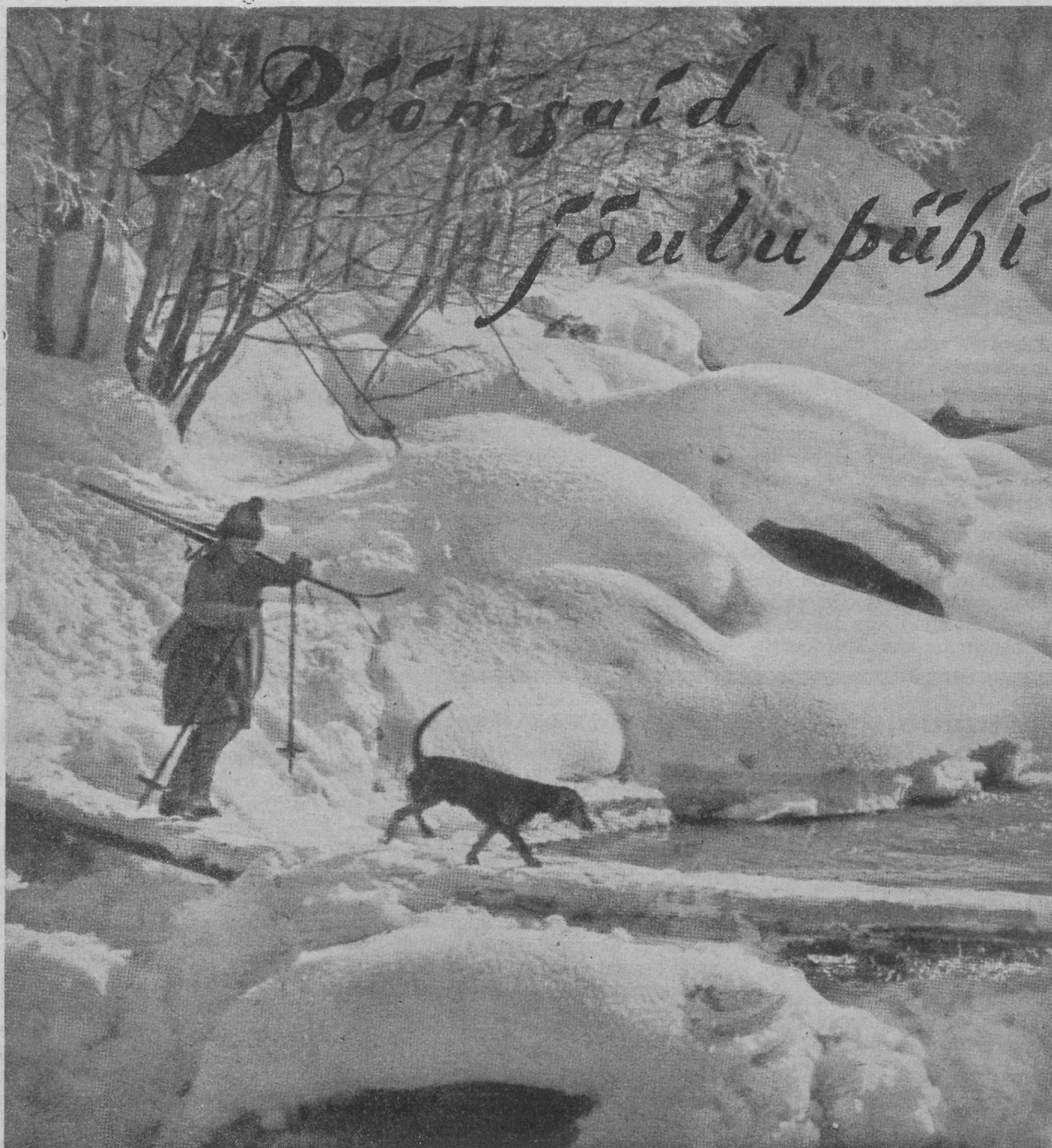
Toimetus ja talitus: Tallinn, Vene tän. 11-a, kr. 10. Postkast 70. Telefon 9-28. ☒ Tellimise hind: aasta peale 7 krooni, kuus 60 senti.
Eesti Spordileht ilmub igal reedel.

IX. aastakäik.

Reedel, 21. detsembril 1928. a.

IX. aastakäik.

TALVERÕÕMUD ON TULNUD.

Pühaderahu, puhtus ja päikesesära.

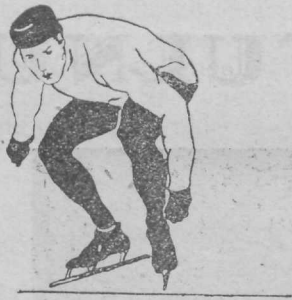
Kiirusutamise tehnika.

Start.

Jooksus algus — start — on väga tähtis osa jooksust. Lühidal maal, 500 meetril, on ta sagedasti otsustava tähtsusega kogu jooksu kohta. Pikematel maadel on stardil vähem tähtsus, kuid ikkagi aitab hea starditehnika võita mõned väärtuslikud kümnendik-sekundid, vahel aga ka terve sekundid.

Stardi ülesandeks on anda võimalust jooksjale kohalt nihkumiseks maksimaalse kiirusega, et kohe mõne sammu järele minna üle edasijõudvale liuglemisele. Starditehnika jaguneb kolme peaossa — stardivõtmise seisak, esimene samm ja hoovõtt.

Selleks, et uisutaja suudaks kohe startipaugu hetkel kui vedrustvisatud oma paigalt välja tormata, peab ta seisak olema võimalikult soodus.

Stardiseisak.

Üks, näit. vasak raud seatakse jääle esimese sammu suunas, kusjuures rauaots ulatub peaaegu stardijooneni. Teine (parem) uisk seatakse eelmise jala taha umbes 20—30 sm kaugusele sellest ja õige nurga all sellele. Mõlemad jalad lastakse põlvest nõtku teatud vetruva asetuseni. Kere on kummardatud ja vasak õlg hoitud ettepoole, pea ja vaade liikumise suunas. Vasak käsi, veidi paenutatud, võib kergesti toetuda küünarnukiga reiele, parem, ka küünarnukist kõverdatud, hoitakse taha, et esimese sammu momendil kohe saata kere tugevasti ette.

Peale kirjeldatu on veel teisigi seisakuid stardi võtmiseks, kuidas keegi tunneb olevat enesele kohasema. On tarvis hoiduda ainult ebaloomulikkudest ja väljamõeldud poosidest. Loomulikkus, hõlpus ja valmisolek on peatingimused stardiseisakuks.

Liitude reorganiseerimisele!

Eesti spordiliikumise reorganiseerimine on saanud hädatarvilikuks. Oleme seda märkinud juba enne õnnetut Tartu revolutsiooni. Meie sportlikud keskasutused ei saa oma ehituseltki seista paremal tahtmisel aja kõrgusel. Nende põhikirjad jätaavad neid täiesti abitult ristilema keset hulka ühinguid, vahekorrad, vastastikused õigused ja kohustused on enamuses fikseerimata. See ei saa aga enam kesta, liikumise huvid nõuavad kindlamat kätt, kindlaimelisemat esinemist liitudelt.

Oleme varemgi näidanud, et meie juhtivate sportlikkude organisatsioonide loomisel on osalt jälgitud Soome eeskuju ja osalt kopeeritud meil varem töötanud ühinguid. Hiljem on lipitud ja lapitud,

Enne starti on otstarbekohane küsida starterilt, kuidas sünnib märguanne. Siis on tarvis välja arvestada aeg nii, et stardiseisakusse ei tuleks jääda üle kahe sekundi. Vastasel korral väsitatakse ennast tarbetult.

Esimene samm.

Peale stardisignaali (pauku) sirgneb kohe parem jalg ettepoole. Ühel ajal sellega heidetakse parem käsi ette ühes parema kehapoollega. Esimest sammu ei ole tarvis teha liig pikana. Kohe võetakse mõned järgmised sammud „jookstes“, tiheda jalavahetusega, kusjuures liurauad asetatakse jääle õige nurga all üksteisele.

Peale 5—6 „jooksusammu“ kasvab kiirus niivõrd suureks, et uisutaja võib minna täiehoollisele liuglemissammule.

Hoovõtmise ajal töötavad mõlemad käed väga energiliselt lühikeste ja tugevate vehkimisliigutustega külgedel. Peale hoovõtmise lõppu käed kas jätkavad oma tööd või asuvad meile tuntud asendis seljale, olenedes jookstava maa pikkusest.

Kunagi ei maksa hoogu võtta liig pikalt. Vahel võite teie pika hooga osutada mõneks hetkeks eesolevaks oma vastasest, kuid selle edumaa kaotate teie kohe tagasi liugsammule üleminekul, kuna vastane siis läheb juba hooga sammuga. Lisaks olete ennast tarbetult väsitanud.

Start nõuab pikaajalist ja järelemõtlikku treeningut. Treenerida tuleb starti ikka üheskoos teistega, et õppida stardis mitte kaotama ülemäärast kümnendiksekundeid.

ikka tükk-tükilt juure kantud, kunj nüüd on tekkinud olukord, kus kogu seda loomise protseduuri kaasa teinud meestelgi raske orienteeruda.

Meie peame täiesti uuele, ratsionaalselt ehitatud terviklisele süsteemile üle minema, et ükskord endi all ometigi tunda kindlat, võnkumatut alusmüüri. Soomelt, kellelt meie seni olemine ikka armastanud laenata, ei ole meil enam võtta midagi. Soome kannatab ise väiksel anarhia ja juhtiva keskkoha puudumise all. Soome pilgud on eeskuju otsimisel pöördunud Rootsi.

Sealt oleks võimalik meilgi endi spordiliikumise ümberkorraldamisel leida eeskuju. Nende ridade kirjutaja viibimisel Rootsis oli tal võimalik tutvumeda lähemalt selle sportliku ehitusega. Tagantjärele sellele mõeldes võiks niisugust pidaa meiega olude kohta peaaegu ideaalseks.

Meie spordiliikumise organiseerimise üks peavigadest näib seisvat selles, et kogu ehitus on rajatud gruppeerimisele erialade järele. Kuna meil aga üksikuid erialasid harrastavaid seltsi hoopis vähe, kõik seltsid pea kõiki alasid harrastavad, ei suuda nad anda eriliitidesse tarvilisel määral võimsaid mehi ja selle järeldusel kujunevad eriliidud nõrkadeks. Nõrgad eriliidud ei suuda ka moodustada tugevat keskliitu.

Meie sportlik ehitus tuleks aga rajada peaaesjalikult territoriaalsele gruppeerimisele. Iga maakonna ühingud moodustaksid vastava maakondliku spordiliidu ja need looksid spordi keskliidu. Sel juhul kaotaks ka Tallinn palju oma ainuvalitsusest ja „maa hää“ pääseks rohkem mõjule. Eriliitide olemasolu ei kaoks siiski ära, vaid spordiühingud kuuluksid teises suunas ka neisse. Need ei saaks siis olla enam seesugused koondusliidud kui praegune Ekraveliit, vaid täielikud eriliidud, kelle ülesandeks ainult oma ala kitsam tehniline käsitlemine ja ühenduse pidamine välismaaga. Ka seesugused eriliidud saadaksid oma esindajad keskliitu. Rootsis annavad eriliidud 2 esindajat keskliitu ja maakonnaliidud iga 1000 registreeritud sportlase pealt 1 esindaja. Peale maakondade kujundavad veel suurlinnad Stockholm ja Göteborg kaks iseseisvat keskliitu kuuluvat liitu.

Kõigi esindajate kokkutulek loob Rootsis iga-aastase sportliku parlamendi, mida juhatab keskliidu alaline esimees — kroonprints. Keskliitu aga valitakse 30 juhatusliiget kolmeks aastaks, kelle hulgas iga aasta langeb välja üks kolmandik. Seesugune keskliidu juhatus käib aastas koos vähemalt 3 korda ja määrab ära seisukohad ja tegevuskava, mida peavad täitma tema töötoimkond ja eriliidud. Töötoimkond koosneb üheksast liikmest ja käib koos sagedasti.

See moodus peaks olema ka meil kõigiti sobiv (väljaarvatud alaline esimees — meil võiks ka esimees kuuluda väljalangemise võimaluse alla). Meil võiks vast ainult eri- ja maakonnaliidud anda ühepalju esindajaid keskliitu, kuna teisiti vist seadused tulevad takistuseks. Peaks kaaluma ka, kas ei saaks siis keskliidu alla koondada koolinoorsoo spordiliitu (Rootsis on see nii), isegi kaitseliidu spordiühinguid, sõjaväega on lugu seni raskem, kui nad ei ole loonud spordiklubisid.

Iga eriliit ja maakonnaliit võiks tulla sportlikku parlamenti vast võrdselt 3 esindajaga, kus meie siis saaksime 90-liikmelise kogu. Mõeldud oleksid eriliidud: kergejõustiku, maadluse, poksi, tõstmise, ujumise, purjetamise, tennise, jalgpalli, käsipalli, ping-pongi, uisutamise, suusatamise, jalgratta ja võimlemise. Edasi, maakondlikud liidud: Tallinna, Harju, Viru, Järva, Lääne, Saare, Tartu, Valga, Viljandi, Võru ja Põlva, ning kutseorganisatsioonid: koolinoorsoo, kaitseliidu, politsei, sõjaväe ja skoutide.

30-liikmeline juhatus valiks oma hulgast vast 6—8-liikmelise töökomisjoni ühes liidu esimehe juurekuuluvusega. Keskliidu asukohaks peaks jääma Tallinn, kuna eriliidud võiksid olla pillatud laiali mööda kodumaad ja vahetada nende nende asemikkude kogu määramisel asukohta. Nii võiks kergejõustiku liit asuda Tartus, tõsteliit Pärnus, jalgrattaliit Rakveres,

Kokkuvõtteid, hinnanguid, ennustusi.

Pukett spordijuhtide arvamisi.

E. Idla, kehalise kasvatuse inspektor, on meie spordiliikumises tekitanud rohkelt kihavat. Kaudselt on kehalise kasv. inspektor ju endise teadusliku sekretäri dr. H. Jürgensoni järeltulija, kuid sellele vaatamata on nende mõlema tegevus kõrvalt vaadates üksteisel kaugel kui kaks naba. E. Idla on kõigele tarretavale „enfant terrible“. Ta tulekul oli märgata mehes mõningat saksapärasust, kuna ettevalmistuse pitsatist, milleks olnud Berliini kehakasv. ülikool, ei saa ju ka tarbetutes asjades kohe lahti; kuid nüüd on see kiirel tegevusel küljest hõõrutud ja mees on oma töös praegu kõige pealt eestlane. Kui seal mingit kõrvalmaiku juures peaks olema, siis juba kindlasti skandinaavlikku ja mitte enam saksalikku.

E. Idla kõneleb: Lõppev aasta nägi innukat tööd, nagu seda on varemalt märgitud. Kogu sellel organiseerimise töö, mis minu õlgadel lasunud, andis ennast valusalt tunda seltside nõrk võimete tasapind. Selle parandamiseks ei saa kohe pea ees sisse hüpata, vaid tegelasi tuleb valmistada pikaldasema töökooriga. Provintsis on ka mitmeid häid kohti, nii Pärnu Vaprus, Türi, Paide jne., kus kohal olemas vanemad tegelased, kes suudavad nõuetavalt juhtida noorte tegevust. Üks on aga ka kindel: seltside nõrka tööd põhjustab seltside nõrk ainealine seisukord. Isiklikult ei poolda ma kõigis kroonu toetust, kuid mõninga tähtsusega on ta siiski. Väljaspool koolisid tuleb kasvatus töö jagada kahte ossa: 1) omavalitsused ja 2) riik. Omavalitsused peavad spordi korraldustelt kõikjal kaotama lõbustumaksu ja enese peale võtma spordiväljade soetamise.

Riikliku toetuse mõttes tuleb kasutada eelolevaid riigikogu valimisi. Valimiste kasutamiseks sportliku liikumise huvides on eeltööd intensiivselt käimas.

Meie oma juhtimise aparaadi kooskõlastamist, milleks võib nimetada keskliidu asutuse otstarbekohasemaks muutmist, tuleb tervitada. Keskliidu juure on tarvilik teine samane asjatundja, nagu seda on k. k. insp. sihtkapitali valitsuse juures. Uus asjatundja töötaks olümpiamängude ettevalmistamise alal. Tohiks loota, et reorganiseerimine õgwendab teed suuremale edukusele.

Ettevalmistus tulevateks olümpiamängudeks jääb jälle viimasele momendile, kui valmistusega kohe ei alustata. Muidu kestaks edasi imeplik olukord, et minu asutus üksi kannab hoolt mängude valmistamise eest, nagu see praegu eriti on maadluse alal. Kui ettevalmistustega kohe alustame, siis võiks meie ettevalmistus välja kristalliseeruda paremini kui meie naaberriikides, kaasa arvatud ka Soome.

Tartus tänava tööd alustanud kehalise kasvatuse instituut on praegu rajatud eluvõrrale alusele, kuid on loota, et 1929. a. annab ka selles küsimuses selgust.

Lähema aja tarvidustest on suuremaid spordikirjanduse soetamine. Käsi käes kirjanduse muresemisega asume filmide valmistamisega. Meie parimate sportlaste töö jäädvustamiseks ainsaks abinõuks on ainult film. Välismaade filmidest eelistan ma just meie oma meestest tehtud filme. Välismaa filmid võivad olla meile eluvõrrad ja ebakohased meie inimestele. Film ja kirjandus võiks olla suureks toeks tegelastele, kellel lasub noorte kasvatus ja treening.

Mis puutub kooli kehalise kasvatuse alasse, siis on meil valmistusel märgukiri valitsusele. Põhjusi märgukirjaks on küllaldaselt: meil on iga kolmas õpilane nõrkade kopsudega ja iga neljas õpilane verevaene. Tarvilik on, et koolides kehal. kasvatusle pööratakse enam tähelepanu ja meie järele jõuaks Skandinaavia riikidele, kus võimlemist on 4 tundi nädalas.

Tuleb levitada sportlist käsitööd. Näiteks on kodusel teel valmistatud suusad paremad keskmisest vabrikutööst. Tuleb õhutada kodust suuskade valmistamist, pealegi kus meil on kodumaal mehi, kes sel alal täsedad eriteadlased.

Kevadel on Eestisse oodata Rootsi võimlemise reformatori major Thulini Rootsi võimlejadega grupiga ja hiljem ka Soome võimlejad. Meil on tarvis leida Eesti võimlemise omapära ja selle otsimisel aitab palju kaasa välismaade võimlemise lähem tundmine.

Töö kursuste korraldamise ja muudel senistel aladel jätkub täiel hool. Kui 1928. a. töös meie spordiliikumises jätkub, siis seisame viie aasta pärast võimetele Soome võimlemisele. Selle pandiks peab olema ühtlasi ja koostöö. Kus üks eksib, seal parandagu teine ja siis läheb leppereaga.

Ekraveliidu esimees dr. A. Veiss kannab sarvprille, mis lisaks nägemise hõlbustamisele rõhutavad ka tema sporditeaduslikku solidsust. Sügavalt rinnast tulev tume hääl lubaks nagu aimata, et olukord spordiliikumises ei ole kuigi hele, kuid avaldatud arvamusel ilmutavad, et lahendus on täiesti võimalik.

Meil on segatud sportlik liikumine ja kehakasvatus. Tegelaselgi, kes peaks arusaamiselt olema „oma inimesed“, ei ole see selge. Näitena on tuua Tartu asi. Sel puhul tuleb teha vahet, mis on liitude ja mis on sihtkapitali valitsuse ülesanded. Liitude ülesanne on: puhtsportline ettevalmistus, võistluste korraldamine, suursportlaste valmistamine, asjaarmastaja mõiste maksmapanek ja selle järele valvamine, seltside läbikäämimise reguleerimine, välismaadega suhete loomine ja läbikäämine ja esivõistluste korraldamine. Muu tingel-tangel, väikesed ülesanded, mis seltsidele kuuluvad, peaks liitult ära jääma. Funktsioonide kooskõlastamisel jääks ära segadused. Tartu näib vaatavat, nagu oleks liit mõni lüpsilehm. Meelde on tuletada, et Tartu Tallinna kergej. linnavõistluse sügisel, mida pidi korraldama Tartu, jäi teostamata põhjustel, et Tartu tahtis liidult auhindu. Ei mõisteta, et liidul tegelikult puudub rahalise toetuse külg — liit elab ju väiksetest liikmemaksudest.

Sihtkap.-valitsuse ja liitude tegevusesse selge vahe tõmbamine on otsekoheks tarvilik. Liidu ülesannete selgitamiseks hakkab liit oma liikmete väljast andma bulletääne, milles leiaks aset võistluste teated ja tegevuse aruanded liidu kõigi viie osakonna kohta.

Käesolevatest töödest on nimetada rahakogumist Euroopa maadluse esivõistlustest osavõtmiseks. Eesti võtab neist võistlustest kindlalt osa täisarvulise meeskonnaga. Raskejõustikus katkestati suhted Lätiga mööduva aasta alul. Nende suhete paranemist ei ole praegu loota paremasti tahtmise juures. Lätiga raskejõustiku sidemete pidamiseks meil isearalikkude huvi ei olegi, kuna lätlaste meist maadluses ja tõstmises tunduvalt nõrgemad.

Kergejõustikus on 1929. a. oodata uut Eesti-Poola-Läti kolmikmaavõistlust. Kui Läti seda ei korralda, nagu tal selleks praegu eesõigus, siis jääb ikkagi lootus Poola-Eesti maavõistlusele. Tallinna-Helsingi kj. linnavõistlus peetakse eeloleval aastal Helsingis.

Kohtunikude asjatundlikkuse süvendamiseks korraldatakse kursusi üle maa. See on eriti tarvilik koos praegu käes oleva määruste uuendamiseks.

Ujumises on liidul kavatsus koos kehakasv. sihtkapitali valitsusega korraldada laialdasi kursusi, kuna uppumiste protsent on meil ebariiklikult kõrge.

Joh. Villemson: Soovin näha, et liidud veel vanal aastal raputas maha vanad ja iganenud määrused ja tulevase aastast tööle astuks otstarbekohaselt, nii et meie liitudest välja kujuneks spordiliikumise organiseeriv ja juhtiv keskasutus. Liitult peaks kaduma suure spordiselti iseloom, mida liitudele on tahetud anda.

Spordiliitude juhtimisel ja tegevuses tahaks eeloleval aastal uuesti näha neid vanu tegelasi kes mõnel põhjusel liikumisest eemale jäänud. Need mehed oma kauaaegsete kogemustega võiks kasuks olla tööle.

Spordi keskliitu sooviks ümber organiseerida vastavalt eriliitudele, nii et keskliidust saaks tõelik keskorganisatsioon.

Spordiseltsidelt sooviks näha, et tegelik töö välja läheks nendest. Seltsidel tuleks juure tõmmata noori jõude. Nende üksikute spordiseltside juures, kus praegu võimul kitsarinnaline poliitika koos halva vahekordadega teiste seltsidega, peaks see uuel aastal jääma jäädavalt unustuse hõlma.

Sportlastelt soovin, et nad tuleval aastal asja võtaks tõsiselt ja harjutaks täie innuga.

Nendele sporditegelastele ja juhtidele, kes minu soovidega ühinevad, soovin uueks aastaks edu ühiste sihtide saavutamisel ja lootan, et ühiselt töötades suudame oma spordiliikumise pida sammu teiste rahvuste kõrval.

R. Saulmann, talispordiliidu esimees: Eeloleval talihooajal on peatähtsus suurel rahvaspordil, milleks mujal on saanud ja meil peab saama suusatamine. Loomulik on lugejatele uueks aastaks soovida häid talimaastikke ja sinna juure, et nad ainult ei loeks, vaid enam tegutses ja suusalaudu võimalikult sagedasti jalgade külge köidaks. Mõistetav on, et meie mehhan-

seeritud ajajärk nõuab hädatarviliku tasakaalustamisena enam sportimist. Mõne aastaga on meil tunduvalt edenenud maadlus, jalgpall ja kergejõustik, kuid veel mitte küllaldaselt suusatamine.

Suusatamise alal on liidul kavatsus Tallinnas korraldada kursuseid, mille lõpetajad annaks lühemaid kümnepäevalisi kursusi provintsis.

Kiiruisutamise alal on liit Tallinna koolidele välja pannud karika. Võistluste maad on 500, 1500 ja 3000 m, kuna poisid jaotatud kahte klassi — alla ja üle 17 aasta. Teistes kodumaal linnades paneb karikad samalaadilisteks võistlusteks välja kehakasv. inspektori asutus.

Jääpalli alal peetakse maavõistlus Lätiga 3. veebr. Tallinnas. Pisut enne seda kavatakse pidada maavõistlus Soomega — samuti Tallinnas. Jääpalli hooaeg kodumaal algab loodetavalt 3. jõulupühäl, mil Sport tahab korraldada esimese võistluse. Meie vanast kiiruisutuse meistrist Ch. Burmeisterist on teada, et ta praegu on agaraks treeningus ja hooajal jälle võistleb.

A. Mändvere on 1924.—1927. a. olnud Eesti jalgpallijuht. Need neli aastat tähendavad meie sigrimigri oludes sama, mis 50 aastat olla järjetiku Inglise jalgpalliliidu. 1928. aastal jäi A. M. juhtimisest kõrvale vabatahtlikult, kuna tal puudus usk, et praegu puki olev juhatus saab rahuldavalt teguvõimeline. Ja säärase kahtluse olemasolu jätab alati ruumi tagasitõmbumise soovile.

Nüüd mil aasta lõppemas ja meie jalgpalli alal praeguste olukordade kestmisel oleme valmis ennustama tagasiminekut, on A. Mändvere avaldustel olukorra ja tuleviku tarviduste kohta eriline tähtsus.

„Kindral“ Mändvere kõneles teeklaasi juures järgmist:

Paigal tammumisel ei lähe meist mööda mitte üksi Läti, vaid ka Leedu. Olukorda võime väga hästi parandada ise, kui eeskuju ei võta riigikogust, kus tehakse parlamenti. Tarvis on tõelist tööd ilma ülearususteta sinna juure. Koostöö tuleb olla ükssteise vastu leplikum. Kui väikeseltsid tahavad kõiki oma paremaid tegelasi anda üldliikumisele, nagu see on praegu, siis ei hoolitse väikeseltsid oma eest sugugi ja suretavad ise endid. Muidugi on väikeseltsidel soov kaasa tõmmata üldliikumises, kuid selle soovi täitmisel peaks nad jääma kaasaaitajateks ja mitte esimesteks juhtideks. Tarvilik asi, milles väikeseltsid oma juhtimisega oleku ajal suurseltsidele vastu ei ole tulnud, on suurseltside reservmeeskondadele õiguste andmine.

Edasi peaks väikeseltsid ennast koondama, kuna praegu igaüksikul juhul on oma selts. Nii on praegu seltsel, kellel peale juhi ja seltsi nime ei olegi muud seliatagust.

Suurseltsid peaks jälle saama treeneri ja seda liidu kaasabil. Suurseltsidel tuleks selle eest anda oma paremaid mehi (aktiivseid ja passiivseid) õpetajateks väikeseltside meeskondadele.

Vahekordade tasakaalustamiseks asemikudekogus on tarvilik, et iga seltsil oleks senise kolme asemel üks hääl. Siis kaoks väikeseltside hääleline ülekaal ja tasakaalustav osa asemikogus läheks provintsidele.

Ülemine oli peamiselt Tallinna kohta Provintsidele ei ole liit tänava üldse pannud rõhku. Kavade provintsi kohta, mille teostamine annaks tagajärgi, on tuua: suure propaandava võistlusreisid korraldamine provintsi. Pronagandameeskond moodustatakse nealinnas vabastest parimatest mängijatest. Säärane võistlusreis tekitaks provintsis suurt elavust, mis on üks edu alustest. Tuleb tihedamalt korraldada ka kodumaal linnade omavahelisi võistlusi. Sellekski peab tulema algatus liidult. Edasi tarvitaks provintsi oodatult elukutselist treeneri, kelleks võiks olla mõni meie vanematest mängijatest. Hädatarvilik on veel jalgpalliõpetuse väljaandmise jätkamine.

Spordiliikumise üldjuhtimises on tänava alanud suur reorganiseerimine. Pariisi ja A'dami mängude vahel olnud aastad on näidanud neid puudusi, mille tõttu reorganiseerimise tarvidus on saanud paratamatuks. Keskliidu juures on moodustatud komisjon, kelle ülesandeks on ümberkorralduste kava väljatöötamine. Kava järele tuleks keskliidule kindlalt piiratud funktsioonid: staadioni valitsemine ja korrasoid, Spordileht, olümpiamängude ettevalmistus (rahaline küll ja üldvalmistus, kuna tehniline külg läheks eriliitudele keskliidu kontrolli all), sporditegelaste ette-

Vabamaadlusest ja selle väljavaadetest.

Tulevik kuulub vabamaadlusele.

Ülemaailmlikus spordiliikumises on saadud üle aegadest, kus püüti leida võimalikult palju spordivorme, spordi levimise ja harrastamise huvi kindlustada alade mitmekesidusega.

Nüüd, kus sportlik vaimustus ja talle kulutatav aeg tõusnud üle kõigi varem ennustatud piiride, ollakse ametis sportlikkude alade koondamisega, võistlusvõimaluste kärpimisega, et spordiliikumine ei hävineks oma liig laiade dimensioonide ohvrina, mille kandmiseks võib tegeliku elu alus osutada nõrgaks.

Juba kolmandat olümpiaadi on käimas olümpia alade kokkutõmbamine. Välja on heidetud hoota hüpped, käimine, visked mõlema käega, nüüd jalgrattasõit, purjetamine, vist ka tõstmine jne. Ükski ei saa salata, et see tendents on õige. Kes on pidanud tegema olümpiamängude võistlused algusest lõpuni läbi, on veendunud, et mängude efektsus kannatab laialivalgumise, ülekoormatuse all, et vähem hulk, kuid kindlam valik alasi võib suurema üldmõju ja pinevama konkurentsi luua. Ei ole kahtlust, et seesugune tervitatav koondamise tendents kestab edasigi.

*

Üks ala, mis nende ridade kirjutaja arvates ka vist juba lähematel olümpiaadidel tuleb sõelumisele, on maadlus. Varem oli olümpia-võistluste kavas ainult prantsusmaadlus. Pariisis toodi sisse ka vabamaadlus, mida harrastavad angelsaksid. Pariisis ja Amsterdams võisteldi mõlemal alal. Pariisis oli prantsusmaadluste vastu veel märksa suurem huvi, kuid Amsterdams leidsid mõlemad pea võrdset poolehoidu.

Ei tarvitse sugugi prohvet olla, et Los-Angelesis, vabamaadluste maal, ennustada vabamaadluse domineerimist ja sellest ajast peale ka vabamaadluse üldist eelistamist. Järgmine etapp aga oleks juba prantsusmaadluse väljaheitmine olümpia-mängude kavast, mis täiesti põhjendatud mängude kestvuse kärpimise tendentsi juures.

Ei ole loomulik, et olümpiamängude kavas püsiks kõrvu kaks niivõrd sarnast ala, kus pealegi mõlema tehnika muutub ühesuguseks. Vabamaadlust peetakse pea samade prantsusmaadluse võtetega, vahega, et ainult mõned jalavõtted tulevad juure. Vabamaadlus paneb ennast maksma kui maadluse kõrgem ja täielikum vorm, mil suurem õigus püsimiseks.

*

Meil tuleks aegsasti orienteeruda vabamaadluse suunas, mida praegu peetakse kahjuks ainult tühise tähtsusega kõrvalalaks. Võib olla on 1936. aasta olümpiaadi kavas ainult vabamaadlus. Sel juhul ei tohi meie olla üllatatud. Ka ei suuda meie siis üle-öö ümberõppida. Esimeste maadlusrahvuste hulgast võime siis korruga sattuda viimaste kilda. Seda võimalust on tarvis aga hoida ära, ka astuda tarvilikke samme aegsasti.

Ei spordileht on juhtinud mitmel korral tähelepanu vabamaadluse tähtsusele ja püüdnud ka võimaluste piirides olla ise abiks ta oskuste levimisele. Kuid see levimine on kahjuks seni olnud ikka veel

väga piiratud. Tallatakse edasi vana, harjunud rada.

*

Möödunud vabamaadluse esivõistlused paljastasid uuesti meie kehvust sel alal. Vabamaadluse esivõistlustel ei olnud näha vabamaadlust ühelgi paaril. Kõik püsisid

Imetletavamaid muinaskreeka atleeditüüpe — Polykletese odakandja.

edasi kõige külmema rahuga prantsusmaadlust ja kui pealtvaatajate hulgast hõigati, et kuule võta ikka jalast ka, siis kahmas mõni mees ka pika toimega teise jala järele. Muidu riputi ikka üksteise kuklas kättpidi, mida vabamaadluses, kus kogu tähelepanu juhitud jalgadele, ei tarvitse sugugi olla.

Meil ei ole praegu ühtki meest, kes vabamaadlust tunneks ja oskaks selle saladusi levitada. Käpp, kes Amsterdams tuli vabamaadluse maailmameistriks, saavutas oma tiitli ainuüksi prantsusmaadluse tehnikaga. Ühiste püüetega peaks aga kahtlemata heal tahtmisel jõutama edasi.

Eriti olgu noorte maadlejate tähelepanu, keda neilgi võistlustel oli suures rohkus,

juhitud vabamaadluse äraõppimise tarvidusele juba nende omakasu mõttes. Prantsusmaadluses istuvad meil igas kaalus ees vanad meistrid, kelle kõrvaletõrjumine ei ole sugugi hõlbus. Vabamaadluse tehnika omändamisele võiksid aga varsti järgneda meistikohad, välisvõistlused ja ka sõit Los-Angelesi olümpiaadile. Sinna on meil tarviski tegelikult panna välja kaks garnituuri maadlejaid, ühed vabateised prantsusmaadlusele. Samade meeste esinemisest kahel alal ei tule midagi välja, nagu kogemused näidanud.

*

Seekordsed esivõistlused viidi läbi väga väikestes dimensioonides, isegi lubamata oludes. Rääkimata välise efektsuse puudumisest, olid v. s. Spordi ruumid lihtsalt ka hädasohtlikud maadlejatele. Lihtsalt ulatas seinast seina ja võistlejad kobistasid alatasa vastu kivimüüri, aknaluuke ja purustasid isegi klaasukse, kusjuures õnneks võistlejate vigastused ei olnud suured.

Võistlejate arvel tehti nalja, hõigati, kui mehed jälle läksid mürinal vastu aknaluuke — pigista prao vahelt läbi!

*

Rohke algajate pere kujutas enesest kena materjali. V. s. Spordi väljapaistvamaid kursante oleme meie juba varem märkinud, Kalevi kursantidest olid seekord parimad Männik, Kabanov ja Garnits.

Üllatavalt head ja väga võimsa füüsilise struktuuriga olid Tõnts ja Tähnas, eriti esimene — need mehed on juba paar aastat maadelnud ja omavad kõige paremaid väljavaateid. Väga toreda vabamaadluse kehaehitusega on ka Mäll, kes näib ühtlasi olevat haruldaselt tugev.

*

Esivõistlused andsid järgmisi tulemusi:

Kärbeskaal — 1. Põntson, Sport, 2. Fuks, Tartu Kalev, 3. Arro, Sport.

Sulgkaal — 1. Kristal, Sport, 2. Kabanov, Kalev, 3. Ahven, Sport.

Kergekaal — 1. Väli, Sport, 2. Tähnas, Sport, 3. Viil, Sport.

Kergekeskkaal — 1. Käpp, Kalev, 2. Leon, Sport, 3. Tõnts, Sport.

Keskkaal — 1. Kraanberg, Sport, 2. Mäll, Kalev, 3. Maripuu, Sport.

Poolraskekaal — 1. Tearuu, Sport, 2. Männik, Kalev, 3. Toomepuu, Sport.

Raskekaal — 1. Kaltmann, Sport, 2. Rähk, Kalev, 3. Jants, Sport.

Seltsidest võitis Sport 29 punktiga Kalevi 11 ja Tartu Kalevi 2 punkti ees.

H. T.

— Ookeanilend maailmarekordina registreeritud. Rahvusvaheline aeronautika liit on uusima maailmarekordina kauguslennu registreerinud „Graf Zeppelin“ ookeanilennu järgmiselt: B klass (õhulaevad). Maailmarekord kauguslennu: Saksa, dr. Eckener õhulaevaga L. Z. 127, mootorid Maybach 450/550 PS, Lakehurstist (USA) Friedrichshafeni (Saksa), 29. okt. kuni 1. nov. 1928. a., 6384,500 km.

— Euroopa meistri tiitel poksi raskekaalus on kuulutatud vakantseks. Põhjuseks on asjaolu, et tiitlihooldaja hispaanlane Paolino, kes praegu viib Ameerikas, ei pidanud väljakutsuja prantsl. Pierre Charlesiga matschi, mille viimaseks tähtajaks oli määratud 5. detsember.

Soome napp poksivõit.

5 kergemat kaalu soomlastele, 3 raskemat eestlastele.

Jonni Hellström.

Eesti ja Soome 3. poksi-maavõistlus, mis peeti 14. dets. Helsingi Valgessaalis, sai sealpool lahe üldsuselt kaugelt suurema tähelepanu kui soomlased ise olid osanud oodata. Hoolimata loiust reklaamist olid kõik pääsetähed müüdnud juba palju enne võistluste algust. Poks näib ikka enam ja enam võitvat üldsuse poolehoidu. Tulevaseks maavõistluseks ei ulatu Valgessaalis enam küllalt ruumi pealtvaatajatele, keda nüüd oli tungil täidetud saalis 700.

Matschid pakkusid haaravat algusest lõpuni. Alul näis asi meile kujunevat kõige halvemaks, kuna Soome võidud tulid järjestikku kärbeskaalust kuni keskkaaluni ja Soome juhtis 5:0! Vast alles siis kui maavõistlus selle seisuga oli otsustatud, vahetusid osad ja algas eestlaste hiljaks jäänud võidukäik. Nagu Soome lehed märgivad, oli meie lõpupingutus hiilgav ja mõjuv. On ju ka raskemate kaalude võidud enam hinnatavamad kui põialpoiste omad.

Esimese punkti Eestile tõi meie parim poksi-Valter Palm, kes saavutas punktivõidu Jonni Hellströmilt, kes Soome kuulsamaid. Seetõttu on mõistetav „Hels. Sanomate“ märkus, et Hellströmi kaotus Palmile oli sama ebameeldiv soomlastele kui rootslastele Roots-Soome maadlus-maavõistlusel „Põhjala lövi“ Westergreni kaotus Pellisele.

Soome poksijad näisid sel maavõistlusel tunduvalt edenenuna ja olid oma paremas vormis. Vaatajaskonna lemmikuks sai ootamatult Viiburi mees Sulo Tirinen, kes juba 1. roundil lõi k.-o. Anatol Lutsu. Esitamisel pärisid publikult suurimad ovatsioonid Kaarlo Väkevä ja Valter Palm.

Punktikohtunikud toimisid sel korral eriti õnnestunult. Otsustust soodustas asjaolu, et enam jagu matsche ei jätnud oma käigult vähematki kahtlust võitja kindlaks määramisel. Tasavägisemad matschid olid Taar-Strömberg ja Palm-Hellström. Mõlemas oleks võinud tulemus olla ka vastupidine, ütlevad soomlased, kuid asja „pooleks tegemisega“ võis rahule jääda.

Täiesti erapooletult lausub „Hufvudstadsbladet“ maavõistluse kohta järgmist: „Lõpumulje oli, et Eesti vaatamata arvulisele kaotusele 3:5 sooritas vähemalt sama hea võistluse kui Soome. Eesti võidud kolmes raskemas klassis kaaluvad palju ja selle juure oli Strömbergi võit Taari üle kõige napimat laadi.“

Runar Dickman.

Kärbeskaalus võitis Dickman Mürgi.

Valter Mürk, Eesti — Runar Dickman, Soome. Mürk algas hea hooga „slugger-stiilis“. Dickman tõrjus hästi Mürgi swingid ja roundi keskpaigast peale asus pealetungile Dickman. Ka teine round algas soomlase märgi all ja kolmandal roundil oli soomlase ülekaal veel selgem. Matsch ei olnud klassi poolest küll hea, kuid rahuldus publikut küllalt kui esimene edupunkt Soomele.

Kukk-kaalus võitis Strömberg Taari.

Erik Taar, Eesti — Niilo Strömberg, Soome. Eestlane oli väike, kuid kõva taplejatüüp. Võitlus moodustus kohe algusest tormiliseks lähimaa lööminguks. Soomlane oli tehniliselt vast puhtam ja täiuslikum, kuid initsiatiivilt oli Taar oma vastasest tunduvalt ees. Esimese ringi kohta võis olla kahtlust, kuid teine kuulus Taarile. Ka kolmandat roundi algas Taar kõva hooga, kuid kinda köitmiseks määratud katkestusel sai soomlane hinge tõmmata ja asus vastu-pealetungile. Igal juhul küsitava punktivõidu päris Strömberg, millega Soome juhtis 2:0.

Sulgkaalus Tirise k. o. 1. roundil Lutsule.

Anatol Luts, Eesti—Sulo Tirinen, Soome. Kõva punchiga Viiburi mehe vastu seisis meie poolt Luts. Ta oli tegelikult varamees, kuna Viikberg, kel väljavaated ei oleks puudunud, jättis kaasa söitmata. Tirinen andis Lutsule pihta kui alasele ja 1.10 min. järel oli Luts esimest korda põrandal. Teisel põrandale jõudmisel katkestas kohtunik matschi. Aega oli kulunud 1.35 min. Soome juhtis publiku suurtel võiduhõisketel 3:0.

Kergekaalus tegi Resch pikapeale pehmeks Saasepa.

Hugo Saasepp, Eesti—Valfrid Resch, Soome. Resch algas ettevaatlikult ja uurivalt. Siiski juhtis soomlane punktidega juba esimese roundi järel. Teisel roundil paranes kiirus tunduvalt. Saasepp oli soomlasele sitke vastane ja kohati ei mõjunud Reschi pommitus poisisse sugugi. Alles kolme roundi lõppemisel kujunes Reschist punktivõitja. Soome juhtis 4:0.

Kerge-keskkaalus Väkevä k.-o. 3. roundil Maasikale.

Artur Maasik, Eesti—Kaarlo Väkevä, Soome. Alul ei olnud Maasik oma liikuvusega kuigi tabatav Soome kuulsaimale poksijale. Teisel roundil hakkas Väkevä paremus selguma.

Kaario Väkevä.

Maasik oli hõimuvellele küll kõva pala, kuid ei suutnud vastu pidada lõpuni. Kolmandal roundil käis Maasik põrandal, kuid tõusis vapralt „üheksa“ juures. See aga enam ei päästnud. Maasik oli juba eelmistest löökidest „müüdud mees“ ja uued löögid tõi lõpliku otsuse. Võitja Väkevä päris vilkaid kiiduavaldusi. Soome juhtis 5:0.

Võiduga keskkaalus Jonni Hellströmi üle keeras Valter Palm lehekülje.

Valter Palm, Eesti—Jonni Hellström, Soome. Võistlust oodati pinevusega. Hellström algas lubavalt, kuid esimese roundi keskel vahetusid osad. Palm lõi vastasele sisse vasaku uppercuti ja selle järele kohe parema sirge, millega lõi katki Hellströmi vasaku silma kulmu. Ka edasi ei hellitanud Palm vastast ja 1. round kuulus eestlasele. Teisel roundil atakeeris Palm õnnestunult vasaku käe sirgetega, mille juures Palm oma rutiniga tegi tühjaks Hellströmi üritused sisse lüüa ka sirgetega. Samuti kui teisel, nii ka kolmandal roundil ei annud Palm juhtimist käest. Lõpul püüdis küll Hellström tulla toime otsustava lõpuspuuriga, kuid Palm „sukeldas“ hästi. Võit kuulus Palmile ja seis oli 5:1.

Poolraskekaalus jatkas Kuura lõpuspuurti võiduga Vesterbergi üle.

Roman Kuura, Eesti—Holger Vesterberg, Soome. Kuura sirge läkitas Vesterbergi kohe roundi alul põrandale ja selle tagajärjeks oleks olnud k.-o., kuid ringikohtunik läks lugemise asemel tegema hoiatust Kuurale, kuna see oli puutunud vastast tema mahalangemisel. Saadud paugust Vesterberg ei paranenud täiesti ka järgmisel roundil. Võistlust valitsesid Kuura pikad käed ja mehe sõjatants ümber väikese liikuvusega vastase. Vesterberg ei teinud kahel esimesel roundil midagi ja kolmandal samuti. Nii ei tekinud mingit küsimust Kuura võidu kohta. Võitjaks tunnistamise järel ponnahtas Kuura noolena vastase juure ja pigistas sel kui oma võistluskamraadil tublilt kätt. Selle järele hüppas Kuura rõõmsalt ringist välja. Kuura elavus oli soomlastele väga meeldiv. Palmi poolt tehtud algust oli selle võiduga hästi jätkatud ja seis näitas nüüd 5:2.

Mida kõneldakse.

5. lhk. järg.

Elmar Lepp,

Eesti esindaja, Soome scharshis.

Raskekaalus kinnitas Eesti ankur Tender oma paremust Gourevitschi üle.

Karl Tender, Eesti—Vulff Gourevitsch, Soome. Võistlus mõlema meeskonna raskekaallastest ankrumeeste vahel algas rajal märki all. Mõlemad jagasid lööke kavatsusega teist viivitamatult „selgeks teha“. See püüe, mille sihile tungimisel Tender oli küll aktiivsem, ei leidnud aga täitmist. Teisel roundil oli soomlase olukord päris süngene. Soomlane väsis ja näha oli, et tal puudus „usk heasse lõppu“. Ka Tender väsis ja ei jaksanud domineerimisele vaatamata anda lööki, mis oleks otsustanud kõik korruga. Soomlane oli groggy ja selle tõttu päris passiivne: toetus kättega nõrudele ja pööras selja Tendri poole. Ringikohtunik V. Smeds märkis seda õigelt kui Gourevitschi abitust ja võimetust matschi jätkamiseks ja katkestas võistluse. Otsus ei näinud aga „rahvale“ meeldivat, mida ilmutasid asjatundmatud viiled ja hüüded.

Maavõistlus lõppes sellega viie võiduga Soomele ja kolme võiduga Eestile.

Märkida on, et esimene maavõistlus andis Soomele võidu samuti 5:3 ja teine Eestile ka 5:3.

E. Lepp maavõistlusest.

Eesti poksimeeskonna juhiks 3. Eesti-Soome maavõistlusel oli Elmar Lepp, Ekraveliidu poksiosakonna esimees. E. Lepa muljed maavõistlusest, mida ta andis E. Spordilehele, on järgmised:

Vastuvõtt soomlaste poolt oli hea ja südamlük, samuti ka läbisäämine. Kohtunikud, kellest kaks oli soomlasi ja kolmandaks E. Lepp, otsustasid erapooletult ja ühtlaselt. Maavõistluse resultaat 3:5 oli oodatud. Meie võitused loodeti Tenderilt, Palmilt ja Taarilt. Viimase kohta läks see lootus luhta, kuid selle eest üllatas Kuura. Taari vastase Stömbergi kohta selgus, et mees ei olnud sugugi algaja, vaid koguni parem Soome selle kaalu vanameister Sontagist. Taaril kui poksijal on küll kõva hing, kuid sagedasti puudub tal ülevaade, mille tähtsust matschil ei saa alahinnata. Strömbergil olid head kaksiklöögid ja üldse parem tehnika, nii et kõik kolm kohtunikku tunnustasid võidu Strömbergile.

Mürk on noor algaja ja oli esimest korda suuremas võistluses. Peaaegu kogu matschi püsis ta kaitses.

Luts pidi ainult hädasunnil esinema sulgkaalus, kuna muidu ta on kukk-kaalu mees. Sulgkaalu esindajana oli ette nähtud Viikberg ja tema loobumisel tartlane Laineste, kuid viimane ei ilmunud katsevõistlusele. Tirinen Lutsu vastasena oli teadupärast hea mees, kuid Lutsu langemine ohvriks k.o.-le tuli siiski ootamatult.

Maasika kohta on märkida, et mees kannatab praegu alavormi all. Varemalt oli ta prem, kuid nüüdseks on Maasik viimaste kodumaisete kaotustega välja löödud roopast.

Palmi ülekaal Hellströmi vastu ei annud esimesel kahel roundil kahelda. Kolmas round kipus tasavägiseks, kuid Palmi paremus oli üldiselt ikkagi selge.

E. Spordileht nr. 44. 21. dets. 1928. Lhk. 7.

1929. aastaks

on avatud Eesti Spordilehe tellimiste vastuvõtmine.

Tellimiste hinnad on endised, s. o. aastas 7 krooni, kuuviisi 60 senti. Välismaale — aastas 10 krooni, kuuviisi 1 kroon.

E. Spordilehe tellimisi võtavad vastu kõik kodumaa postkontorid ja suuremad raamatukauplused.

Rutake tellimisega, et lehe õigeaegse väljasaatmisega ei tekiks takistusi.

Kuura sooritas ka nüüdsel maavõistlusel ületuse. Selle lähtekohaks oli ta kõva algus, millega ta ka nüüd otsustas matschi juba 1. roundil.

Tendri vastu näis Gourevitsch alul paremana. Soomlane tungis infightingusse, milles Tender on nõrk. Gourevitschi tempo vähenemisel pääsis Tender distantsivõitlejana mõjule ja lasi lahti oma swingid ja k.o. oli õhus.

Teistest uudistest kõneles E. Lepp, et Helsingi atleekklubi poksimeeskond tahab jaanuaris sooritada võistlusreisi Eesti ja Läti. Soomlased võistlevad Tallinnas Spordi klubi-kaheksa vastu ja on valmis sama tegema mõne Tartu ja Riia klubi vastu.

Põhimõtteks meie poksi arendamisel on sagedamalt võistluste korraldamine. Võistlused tõstavad noorte huvi ja on poistele nende võimete tõusu mõõdupuuks. Kursused ilma võistlusteta ei anna palju.

S. Urheilulehti kirjutab E. S. poksimaavõistluse kohta, et Soome oleks pidanud võitma 6:2. Hellströmi kaotus Palmile ei olevat õigustatud. Leht arvab, et seis 3:2 juures (5:0-i asemel) oleks võit otsustatud Hellströmile. Teisest küljest leiab leht, et selle maavõistluse pidamisel Tallinnas oleks Soome kaotanud. Tallinnas oleks Strömberg pandud kaotama Taarile, siis oleks olnud 4:4 — ja raskekaalu võit Eesti, millega ka üldvõit Eesti.

Juku Lepp †

16. dets. lahkus siit ilmast Juku Lepp. Kaks päeva enne surma oli ta saanud 27-aastaseks. Lahkumise põhjuseks oli töbi, mis mitmele teisele meie sportlastest saanud saatuseks — nimelt tiisikus.

Imelik on et just tiisikushaiged on eriti kenad inimesed ja kamraadid. Võib olla, tuleb see sellest, et nad teadlikuna just oma saatusest on peaaegu täiuslikud filosoofid ja südamlükud inimesed. Säärane oli ka Juku Lepp: silmade sädelusel heatahlik muige suunurgas ja pehme huumoriga sõnu huultelt. Nii oli ta alati. Teadlikkus tuleviku kohta andis talle rahu, mille üleolek asjatust rähklemisest oli vangutamatu.

Sportlasena olid Juku Lepa lemmikalad võrdlemisi isepärased: raskus- ja vasarheide. Nendel aladel oli ta peaaegu igal võistlusel stardis ja ta pikk kogu Kalevi mustas särgis on veel praegu värskelt meeles, kuigi ta viimastest stardist möödab mitu aastat. Haiguse lähemale rühkimisel tõmbas Juku Lepp ennast linnast tagasi maale, Peningile, kus ta veetis päevi asunikuelu juures kui hubases vabatahtlikus maapaos. Seal võttis ta nüüd vastu ka oma risti.

Ekraveliidu õnnesoov.

Spordiseltsidel on rohkesti elulisi töid, mis vaja uuel aastal läbi viia, samuti kantakse ka osa vana aasta omi üle, mis ootavad lõpetamist.

Askeldamine, rühkimine läheb seltsides vahetpidamata edasi, sest vaja uusi võimalusi luua, tõmmata noori juure, et võrsuksid uued noored Kalevid, kes kõrgel hoiaks vanade veteranide au ja kuulsust.

Ligematel jõulupühadel on kõikidel seltsitegelastel ja sportlastel võimalus tagasi vaadata, võidu jutte puhuda ja hinge tõmmata jõulukuuse vaigusel lõhnal, maitseades isukalt lõhnavaid verivorste, rasvakäkke, kapakalja jne.

Kogutud puhkust on ka tarvis, et uuel aastal suure innuga tööle asuda, sest uued ideed, uued võidud ootavad järke.

Eesti kerge- ja veesporti liit soovib sel puhul kõigile oma liikmetele häid jõulupühi ja head uut aastat.

Ekraveliidu esimees

A. Veiss.

Palmi suur edu Oslos.

Eesti parim poksija V. Palm võistles enne Soome maavõistlust Oslos rahvusvahelistel poksivõistlustel, kus esinesid ka hispaanlased, rootslased ja soomlased.

Palm võistles keskekaalus, võites Johanseni punktidega ja kaotades samuti Petersenile. Viimane võistlus olnud seevõrra tasavägine, et võidu andmine rippunud täiesti kohtunikude maitsest. Soome suurpoksija on avaldanud koguni „S. Urheilulehtis“, et kaotus antud Palmile tegelikult ülekohtuselt.

Võistluste tagajärjed olid:

Kärbeskaal — 1. Villanova, Hispaania, 2. Liljedahl, Rootsi, 3. Leventhal, Norra.

Kukk-kaal — 1. Pettersson, Rootsi, 2. Vendrell, Hispaania, 3. Natland, Norra.

Sulgkaal — 1. Holm, Norra, 2. Andersen, Norra, 3. Hojer, Rootsi.

Kergekaal — 1. Väkevä, Soome, 2. Nielsen, Norra, 3. Dehn, Norra.

Kergekeskkaal — 1. Nyberg, Norra, 2. Kjonaas, Norra, 3. Hellström, Soome.

Keskkaal — 1. Petersen, Norra, 2. Palm, Eesti, 3. Johansen, Norra.

Poolraskekaal — 1. Hoje, Norra, 2. Kjelstadli, Norra.

Tallinnas spordiväli müüa!

Spordi keskliit on saanud TJK-lt kirja, millega pakutakse müüa klubi mererannal asuvat jalgpallivälja. Klubi soovib, et väli ostetaks sihtvarana kehakultuuri sihtkapitali valitsusele.

Meil valitseb küll spordiväljade puudus, kuid ei ole arvata, et sihtkapitali valitsusest saaks välja ostja. Esiteks: sihtkap. valitsusel puuduvad selleks tarvilikud summad; teiseks: välja omaniku vahetusega jääks meie spordiväljade arv endiselt väikeseks; kolmandaks: Kadriorus on juba niigi küllalt sportimisvõimalusi (staadion ja kaks sinna juure kuuluvat harjutusvälja), ja neljandaks on uute spordiväljade soetamisel endale eesõiguse võidelnud Tartu.

Kuuldavasti on TJK välja müügihind 1.600 tuhat senti. Sellest summast tuleb vast üle poole tribüüni arvele, mis istekohtade poolest on Eesti suurim. Välja terrään ei ole kõige parem, kuna see on tehtud prahisel pinnal.

Võimalik ostja TJK väljale on Tall. NMKÜ, kel praegu puudub oma väli. NMKÜ poisteosakonnal on 300—400 liiget, kellele talvel võimlas tegevus võimaldatud, kuid suvel valguvad poisid lahtise välja puudusel laiali. Oma pere kooshoidmiseks ja tegevuse laiendamiseks tahabki NMKÜ välja osta. Uue välja ehitamist takistab asjaolu, et linna läheduses puuduvad vabad maa-alad eraspordivälja ehitamiseks.

Välja müümise põhjuseks TJK poolt on asjaolu, et väli vähesel kasutamisel klubi enese poolt, nagu see seni olnud, ei ole ennast ilmutanud tasuvana.

O.-ü. „Esto“

Tallinn, Pikk t. 47, tel. 10-02.

Talihooajaks

kõige täielikum ladu kodu- ja välismaa sporditarbeid — suuski, liuraudu, kelke, sviitreid ja muud.

Parimad ping-pongi seaded, võimlemise ja raskejõustiku abinõud.

Kodu- ja välismaa spordikirjandus.

Reorganiseerimise kava.

2. lhk. järg.

suusaliit Viljandis. See elustaks märksa tegevust ja kisus inimesi rohkem kaasa. Ka võiksid eriliitude juhatused olla vast kolmeliikmelised, mis nende valimise teeb hõlpsamaks.

Maakonnaliitude juhatused võiksid olla veidi suuremad — 7- või 9-liikmelised, neid on hõlpsam kujundada ja neil oleks ka tegelikult rohkem tööd, need käsitaksid ka majanduslikke küsimusi.

Mis puutub spordi keskliidu ja kehakultuuri sihtkapitali valitsuse vahetada, siis jääksid siin maksma seisukohad, mis avaldatud E. Spordilehes nr. 35.

Oleks soovitatav, et meil hakataks juhtival pool mõtteid vahetama tarviliku ümberkujundamise läbiviimise üle, kuna senistel radadel edukas edasijõudmine on muutunud nähtavasti võimatuks. Tuleks moodustada spordijuhtidest ja juristidest komisjon, kes töötaks kiiresti välja tarvilikud põhikirjad ja määrused, et neid saaks juba võtta vastu kevadistel liitude asemikkude kogude koosolekul.

H. T.

Arvamisi aasta vahetusel.

3. lhk. järg.

valmistamine ja sportlik kirjastamine ja Eesti spordi representeerimine. Keskliidu juhatus peaks ka tulema väiksemaarvulisem, millega ta saaks enam täidesaatev.

— Keskliidu juure tuleks asutamisele spordi nõukogu, kus oleks esindajad igast eriliidust. Reorganiseerimise kava valmimiseks tuleb loota kevadeks.

— Spordipoliitiliselt tuleb meil võtta Skandinaavia orientatsioon. Soomest, Rootsist ja Norrast võime palju õppida, pealegi kus nim. maades ollakse kõige heatahtlikum meile.

Ameerikalik tüüp, kellel energia tugevalt esiplaanil ja vaim tagasihoidlikult järel sörgib, on Nikolai Kursmann, Ekraveliidu maadlusosakonna abiesimees. Kahel alal on ta võrdlemisi laitmatu spetsialist. Need kaks ala on loteriide korraldamine ja maadlus. Selle viimase kohta toomegi siin Kursmanni suust aasta vahetusel järgmist:

— Minevik on suur surnuaed, kuhu maetud nii mõndagi — head ja halba. Lõppeval aastal oleme maadluses saavutanud suurima tipu, mille-na võime nimetada kahte maailmameistri tiitlit A'dami mängudelt. Peale selle on veel olnud muid suurt kaalu omavaid võituseid välismaal. Maadlusosakond on suutnud teha palju tööd, kuid suuregi edu juures on raske enesega rahul olla. Tahaks töös näha veel suuremat energiarikkust.

— Takistavaks piduriks osakonnale on allumise, s. t. organisatsiooni keerulisus. Meie otsused pääsevad maksusele eestkätt Ekraveliidu ja tihti koguni alles keskliidu ja olümpiakomitee sanktsiooni kaudu. Tuleb tõsta küsimus: maadlusosakond iseseisva liiduna, kellel oleks enam edu.

— Üldiselt tuleb mõeldava aastaga olla rahul. Korraldatud on rida kursusi, mis lubavad eeldada maadluse edasipidist uut tõusu. Materjali ja head materjali on kursustele hulgas leidunud rohkelt.

— Uuel aastal seisavad laiaulatusliku tähtsusega ees Euroopa esivõistlused prantsusmaadluses. Paneme käima kõik rattad, et Eesti täisarvuline meeskond oleks seal kohal. Valusamaid küsimusi seni ja ikka on olnud esindajate ja kohtunikkude küsimus suurtel rahvusvahelistel võistlustel, millest Eesti osa võtnud. Nendele kohtadele on alati olnud liigseid soovijaid, kelle saatmist on otsustanud liig rohkelt parteipoliitika. Edaspidi tuleks meil moodustada kohtunikkude kollegium, kellel peaks küsimuse otsustamisel olema kaaluv sõna.

— Uude aastasse astumisel ei saa unustada, et seni ei ole austatud meie maadluse hiilgemeid — olümpiavõitjaid, kes meie maadlusele kehastajad. Lõpul soovin kõigile maadlejatele kodumaal head uut aastat ja paremat edu.

Ei ole õige arvata, et säärased kõnelused, nagu ülal toodud, on hõlpsalt ja lühikese ajaga saavutatavad. Meie spordijuhid on paiguti kui maailma suurriikide poliitikamehed, kelle juure kõnele pääsemine on raskem kui lukkude lahtimurdmine.

Mitut ei saanud kätte siit ega sealt. Ja kui on käes, siis tuleb ka ootamatuseks kõnet, nii et võiks jõuda paksuselt piiblile sarnaneva raamatu väljaandmiseni. A. Mändvere kõneles ligi 3 tundi. Hea oli, et sellest sai midagi, kuid lugu võib samasel olukorral olla ka palju halvem. Kehakultuuri sihtkapitali valitsuse esimees ja keskliidu abiesimees L. Tõnson ei ole viimasel ajal annud ühtki kõnelust avaldamiseks. Nüüd lubas ta seda

Talviseks hooajaks:

Suuski, liuraudu, kelke, tõukekelke, jääpalli keppe ja palle,

ilusõidu, suusa ja hockey

saapaid, villas. sviitreid, mütse, kindaid, Ping-pongi mängu ja

kõiksugu sporditarbeid

soovibab mõõdukate hindadega

Kaubamaja

«Sport»

Tallinn, Narva m. 19
Kõnetr. 23-00

Margikorjajatele

(filatelistidele)

suurvalik kõigi maade marke. Müük üksikul ja kogudes.

telefoni kaudu. Sellele järgnes juhuslik kokkusaamine õhtusöögil, kus „vana koll“ kõneles noorusliku põlemisega kaks tundi, kuid ütles lõpuks: ärge sellest veel midagi kirjutage, vaid saame homme uuesti kokku. Järgmisel päeval võis telefonida uuesti paar korda, kuid ühel teguinimesel ei ole ju vahest veerandminutitki aega.

Kehalise kasvatuse inspektor oli see vastu euroopalikum: määras kokkusaamise „Kuld Lõvisse“, kus õhtusöögi juures kõnelus sobis korralikult.

Kõige kättesaadavam on siiski Joh. Villemson, kes oma küünalt ei taha hoida vaka all. Siiski lükkas temagi kõneluse tähtaja järgmisele päevale, sest inimene peab enne mõtlema ja siis kõnelema.

Nüüd peaks olema selge, et ei ole kerge saada head puketti, kus oleks koos korraga kõik arvamiste roosid. Siiski pakuvad juba ülal toodud mõninga ülevaate ja kui need peaks napiks osutama, siis võiks heal tahtmisel edaspidi juures lisamiseni jõudma.

T. K.

«Ovomaltine»

on väärtuslikumatest toiduainetest kontsentreeritud loomulik jõutoit, heamaiguline ja kergesti seediv, aitab suurendada vaimset ja kehalist vastupidavust ja töövoimet

OVOMALTINE

kosutab ka teid

Dr. A. Wander A-G, Bern, Schweiz.

Müügil kõikides apteekides ja rohukauplustes.

Ladu: A.-S. »Ephag«, Tallinn, Harju t. 41, ja Narva mnt. 42.
Tartus: Lille tän. 1.

Spordiäri

RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19,
telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi ja võimlemise abinõusid.